

Brusel 17. července 2017
(OR. en)

11334/17

COHAFA 59
DEVGEN 176
ALIM 13
ONU 105
FAO 30
COAFR 214
MAMA 150
MOG 63
COEST 191
COASI 99
COLAC 62
PROCIV 64
RELEX 662

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Datum:	17. července 2017
Příjemce:	Delegace
Č. předchozího dokumentu:	11134/17 COHAFA 55 DEVGEN 165 ALIM 11 ONU 97 FAO 24 COAFR 216 MAMA 140 MOG 59 COEST 181 COASI 89 COLAC 57 PROCIV 61 RELEX 636
Předmět:	Závěry Rady o řešení rizika hladomoru (17. července 2017)

Delegace naleznou v příloze závěry Rady o řešení rizika hladomoru, ve znění přijatém Radou na jejím 3557. zasedání konaném dne 17. července 2017.

Závěry Rady o řešení rizika hladomoru

1. Humanitární potřeby jsou v roce 2017 nebývale vysoké. Zahrnují početné setrvalé krize v oblasti zajišťování potravin, přičemž čtyři země čelí znepokojivé hrozbě hladomoru: Jemen, severovýchodní Nigérie, Somálsko a Jižní Súdán. Celkem je v těchto zemích smrtí hladem ohroženo přibližně dvacet milionů osob. Dopad na postižené obyvatelstvo je velmi závažný. Tyto krize navíc zvláště ohrožují ženy a dívky a existují zprávy o rozšířeném sexuálním násilí a násilí na základě pohlaví. V naprosté většině se jedná o krize způsobené člověkem, vyvolané konflikty či nestabilitou a vystupňované extrémními povětrnostními podmínkami.
2. EU a její členské státy přijaly opatření, v jejichž rámci okamžitě zintenzivnily reakci na tyto krize formou navýšení humanitárního financování, mimo jiné i prostřednictvím různých dárcovských konferencí věnovaných uvedeným čtyřem zemím zasaženým krizí a jejich regionům. EU a její členské státy společně jen v letošním roce poskytly na humanitární pomoc ve čtyřech jmenovaných zemích ohrožených hladomorem více než 1,2 miliardy EUR.
3. I když toto úsilí přispělo ke zviditelnění této otázky a k získání finančních prostředků na humanitární reakci, stále přetrvávají nedostatky a zbývá ještě vykonat mnohé. Rada vyzývá všechny obvyklé i nové dárce, aby společně s EU a jejími členskými státy zvýšili financování pro uvedené čtyři krizové oblasti. Je rovněž zásadně důležité, aby všechny přijaté závazky byly bezodkladně realizovány poskytnutím pomoci postiženému obyvatelstvu.

4. Financování však představuje pouze část řešení. Tyto krize jsou způsobené člověkem, jejich příčiny spočívají v konfliktech, a vyžadují tedy politická řešení přesahující rámec humanitární pomoci. Konflikty způsobují nebo zhoršují nedostatek potravin a akutní podvýživu, podřívají základy, na nichž spočívá odolnost umožňující absorbovat otřesy způsobené mimo jiné přírodními katastrofami a rostoucími cenami potravin. Nedostatečné zabezpečení potravin a výživy se může zhoršit také nepříznivými účinky změny klimatu a změn životního prostředí, například v důsledku nedostatku vody, sucha, desertifikace a znehodnocování půdy. Ty mohou být umocněny demografickými trendy, jako jsou populační růst a urbanizace. Nedostatek potravin pak může vyvolat či zhoršit sociální a politické napětí, které může přerůst v konflikt a jiné násilné situace.
5. Rada zdůrazňuje, že tyto cykly potřeb mohou být ukončeny pouze prostřednictvím politických řešení. Mezinárodní společenství musí nadále vyvíjet politický tlak na všechny strany, aby ukončily konflikty, a aktivněji podporovat politické procesy vedoucí k jejich udržitelnému urovnání. Mimořádně důležité je zasazovat se o předcházení konfliktům již od počátku. Rada opakuje, že je třeba této oblasti věnovat zvýšenou politickou pozornost a investovat do ní, včetně zprostředkování a společné analýzy zajišťovaných orgány EU, ESVC a členskými státy a ve vhodných případech také ve spojení s OSN a Světovou bankou. Nejúčinnějším způsobem zmírňování potenciálních nových rizik je přesné a včasné odhalení hrozby a dynamiky násilného konfliktu spolu s přijetím opatření v rané fázi.
6. Přístup humanitární pomoci je v důsledku násilí, nejistoty a byrokratických překážek velmi omezený a někdy nemožný. EU vyzývá všechny příslušné strany, aby umožnily neomezený přístup humanitární pomoci ke všem skupinám obyvatel, které ji potřebují, a aby odstranily všechny překážky bránící v poskytování pomoci nezbytné k záchraně životů. Všechny strany musí dodržovat mezinárodní humanitární právo a mezinárodní právní předpisy v oblasti lidských práv, jakož i humanitární zásady. Slouží-li hlad jako válečná zbraň, jedná se o hrubé porušení mezinárodního humanitárního práva, což EU co nejdůrazněji odsuzuje. EU podporuje veškeré úsilí, jež její členské státy, OSN a Rada bezpečnosti OSN, jakož i širší humanitární společenství vynakládají s cílem usnadnit poskytování humanitární pomoci, zlepšit přístup humanitární pomoci a řešit konflikty.

7. Všechny zúčastněné subjekty, včetně EU a jejích členských států, by měly splnit dohodnuté politické závazky, pokud jde o zvýšení účinnosti humanitární činnosti, a to i v případě krizí s rizikem hladomoru. To vyžaduje splnění závazků ze Světového humanitárního summitu – včetně tzv. zásadní dohody pro strany, které se k ní připojily – týkajících se transparentnosti, odpovědnosti a cílených opatření na základě pečlivé analýzy potřeb postiženého obyvatelstva a při upřednostnění těch nejohroženějších. Rozšíření víceletého financování a účelově nevyomezené pomoci může zvýšit účinnost a podpořit strategičtější opatření. Pružnost ve financování je zapotřebí také proto, že našim partnerům umožní přizpůsobovat se měnícím se potřebám a situaci na místě. Systematičtější využívání převodů peněžních prostředků na příjemce pomoci může ve vhodných případech zvýšit účinnost, zajistit důstojnost a podpořit místní trhy a obnovu.
8. V plánech reakce pro jednotlivé země by měl být zohledněn regionální dopad uvedených čtyř krizí, jež vedly k rozsáhlým přesunům uprchlíků do sousedních zemí, čímž vyvolaly nebývalé humanitární potřeby napříč regiony. EU nadále podporuje úsilí sousedních zemí vynakládané při přijímání uprchlíků a podporuje zavádění iniciativ, jako je Komplexní rámec pro reakci na uprchlickou krizi, pro přiměřenější a dlouhodobá řešení situací uprchlíků, zejména v případech dlouhotrvajícího vysídlení.
9. Rada se domnívá, že aktéři v oblasti humanitární pomoci, rozvoje a politiky by měli těsněji spolupracovat, aby dosáhli udržitelných společných výsledků na podporu Agendy pro udržitelný rozvoj 2030 a v souladu s navrhovanou agendou OSN nazvanou „New Way of Working“ („Nový způsob činnosti“). Jak bylo uvedeno rovněž v nedávném společném sdělení o odolnosti¹, zahrnuje to budování odolnosti státu a společnosti vůči faktorům, které mohou vést k hladomoru, řešení zranitelných míst a tlaků, které jsou příčinou závažného nedostatku potravin a akutní podvýživy, a pokračující monitorování a rychlou reakci v rámci systémů včasného varování – předtím, než krize vypukne a dojde k dalšímu narušení již vypjatých kapacit pro její zvládnutí. Toho by mohlo být dosaženo prostřednictvím budování místních kapacit, posilování správy věcí veřejných a investic do systémů udržitelného zabezpečení potravin, které se dokážou vyrovnat s dlouhodobou nestabilitou a absorbovat náhlé otřesy. Z uvedených čtyř krizí je třeba se poučit s cílem zlepšit reakci na ně i na jiné situace nedostatku potravin.

¹ Dokument 10184/17.

10. Rada se bude nadále zasazovat o větší doplňkovost mezi humanitární a rozvojovou pomocí, v souladu se závěry o naplňování vazeb mezi humanitární a rozvojovou oblastí v praxi². Aktéři v oblasti rozvojové pomoci a mezinárodní finanční instituce musejí hrát zásadní úlohu při zlepšování přístupu ke zdravotní péči a vzdělání a při pomoci se zachováním zdrojů obživy a zmírňováním dopadů zhoršování životního prostředí a změny klimatu na rozvoj.
11. Rada považuje za nutné, aby se zvýšilo úsilí o koordinaci nejen mezi aktéry v oblasti humanitární a rozvojové pomoci, ale ve vhodných případech také mezi nimi a plány reakce národních vlád. Posílení odolnosti jednotlivých zemí nebo regionů vůči humanitárním krizím by se mělo stát nedílnou součástí politického dialogu s partnerskými zeměmi. Zásadní úlohu v našem úsilí o prevenci a odolnost má demokratická odpovědnost na vnitrostátní a místní úrovni. To znamená větší zaměření na primární odpovědnost vlád zajišťovat základní potřeby svých obyvatel.
-

² Dokument 9383/17.